

ภาคผนวก

ภาคผนวกที่ 1



ภาพผนวกที่ 1.1 ลักษณะสวนทุเรียนขนาดใหญ่ในกัมปงจาม



ภาพผนวกที่ 1.2 ลักษณะผลทุเรียนหมอนทองในกัมปงโซมไม่แตกต่างจากทุเรียนไทย



ภาพผนวกที่ 1.3 ลักษณะเนื้อทุเรียนหอมอนทองคุณภาพดี



ภาพผนวกที่ 1.4 ต้นพันธุ์ไม้ที่ขายในแหล่งผลิตผลไม้ของกัมพูชา



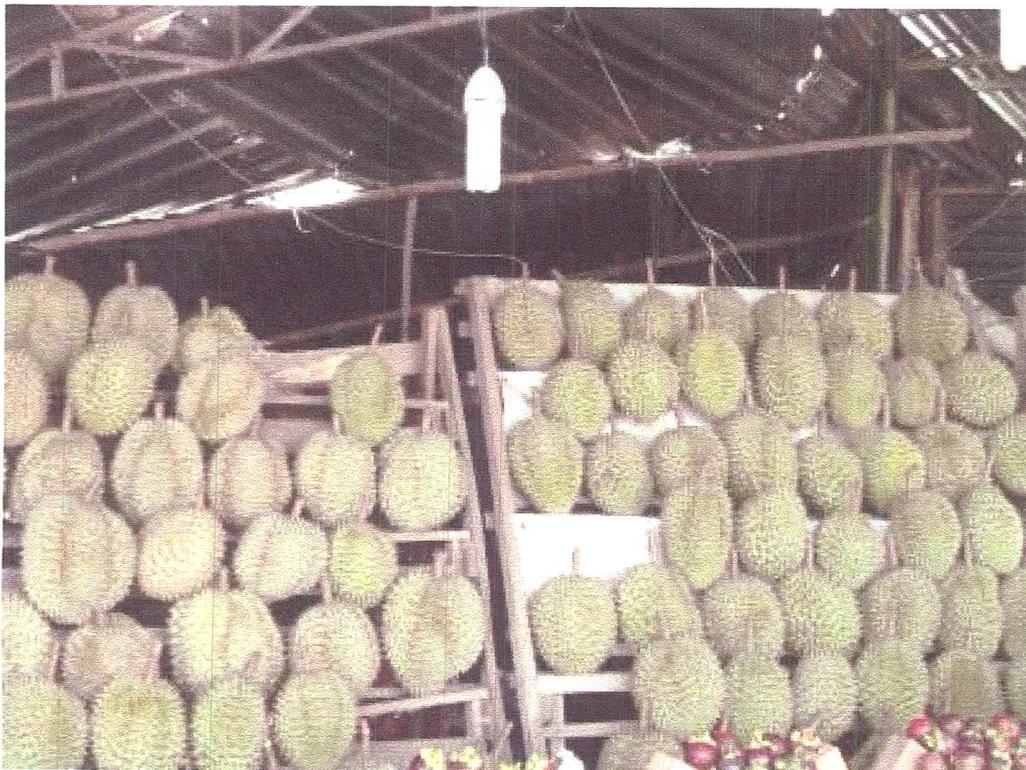
ภาพผนวกที่ 1.5 การใช้สีแดงทาที่ผลเพื่อระบุแหล่งผลิต



ภาพผนวกที่ 1.6 ลักษณะการปลูกทุเรียนในพื้นที่ราบลุ่มของเกษตรกรเวียดนาม



ภาพผนวกที่ 1.7 การคลุมพลาสติกที่โคนต้นไม้ผลของเกษตรกรเวียดนามสามารถชักนำการออกดอก



ภาพผนวกที่ 1.8 ทูเรียนพื้นเมืองสายพันธุ์ต่างๆ ที่วางขายริมถนน



ภาพผนวกที่ 1.9 บรรยากาศเทศกาลผลไม้เวียดนาม



ภาพผนวกที่ 1.10 ป้ายการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (VietGAP) ของเวียดนาม



ภาพผนวกที่ 1.11 ลักษณะผลมังคุดไทย (ล่าง) เปรียบเทียบกับมังคุดของเวียดนาม (บน)

## ภาคผนวกที่ 2

### กฎระเบียบทางการค้า

#### 1. กฎระเบียบทางการค้าราชอาณาจักรกัมพูชา

##### 1.1 มาตรการด้านนำเข้า – ส่งออก

1.1.1 การนำเข้า กัมพูชา มีนโยบายการค้าเสรี ไม่มีข้อกีดกันทางการค้า หรือกำหนดโควตาในการนำเข้าสินค้า ผู้ประสงค์จะนำสินค้าเข้ากัมพูชาต้องชำระภาษีขาเข้าและภาษีผู้บริโภครวมตามที่กำหนด นอกจากนี้ในการนำสินค้าเข้าประเทศกัมพูชาต้องผ่านการตรวจสอบและกำหนดพิกัดศุลกากร โดยกระทรวงพาณิชย์ว่าจ้างให้บริษัทเอกชน คือ บริษัท Societe Generale de Surveillance S.A. หรือ SGS ตรวจสอบสินค้าก่อนการนำเข้า (Preshipment Inspection : PSI) และมีกรมศุลกากร กระทรวงการคลัง เป็นผู้จัดเก็บภาษีนำเข้า

1.1.2 การส่งออก กัมพูชา มีนโยบายการค้าเสรี ไม่มีข้อกีดกันทางการค้า สามารถส่งออกโดยเสรียกเว้นรายการสินค้าที่กระทรวงพาณิชย์กัมพูชากำหนดให้ออกได้ต้องมีเอกสารรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าจากกรมสิทธิประโยชน์กัมพูชา หรือเอกสารหนังสืออนุญาตส่งออกจากกรมการค้าต่างประเทศกัมพูชา

##### 1.2 รายชื่อสินค้าควบคุมการนำเข้าส่งออก

กระทรวงพาณิชย์กำหนดระเบียบขั้นตอนการตรวจสอบสินค้าก่อนการนำเข้า (Preshipment Inspection : PSI) ซึ่งดำเนินการโดยบริษัท Societe Generale de Surveillance S.A. หรือ SGS สำหรับสินค้าที่มีมูลค่ามากกว่า 5,000 เหรียญสหรัฐฯ ดังต่อไปนี้

###### 1.2.1 สินค้าที่ยกเว้นการตรวจสอบก่อนการนำเข้า ได้แก่

- 1) หินและโลหะที่มีราคาแพง
- 2) วัตถุอันตรายศิลป์
- 3) วัตถุระเบิดและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการระเบิด
- 4) กระสุนดินดำ อาวุธและยุทโธปกรณ์
- 5) สัตว์มีชีวิต
- 6) หนังสือพิมพ์รายวันและรายคาบ
- 7) เครื่องใช้ในบ้านเรือนและทรัพย์สินส่วนตัว รวมถึงยานยนต์ใช้แล้ว
- 8) พัสดที่ฝากส่งทางไปรษณีย์ หรือตัวอย่างสินค้า

9) สิ่งของซึ่งรัฐบาลต่างชาติ หรือองค์กรระหว่างประเทศจัดส่งให้แก่มูลนิธิหรือองค์กรการกุศล และองค์กรเพื่อช่วยเหลือมนุษยชาติ

10) สิ่งของและวัสดุครุภัณฑ์ซึ่งนำมาเพื่อใช้ในการกิจการของคณะทูต สถานทูต กงสุล หรือสถานกงสุล และองค์การสหประชาชาติ รวมถึงตัวแทนขององค์การในด้านต่าง ๆ

11) สินค้าทุนทุกชนิดซึ่งได้รับอนุญาตให้นำเข้าโดยยกเว้นภาษีจากสภาเพื่อพัฒนากัมพูชา (ไม่ว่าสินค้านั้นจะถูกกำหนดให้เสียภาษีหรือไม่ก็ตาม)

12) สินค้าทุกชนิดที่รัฐบาลได้กำหนดให้นำเข้าโดยไม่ต้องเสียภาษี เช่น ทุเรียน ทุเรียน และเครื่องยนต์ที่ใช้ด้านการเกษตร เครื่องใช้ด้านการศึกษาและเครื่องกีฬา ฯลฯ

1.2.2 ห้ามนำเข้าสินค้าบางชนิดที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง ปลอดภัย สุขอนามัย สิ่งแวดล้อม และอุตสาหกรรมภายในประเทศ ได้แก่ อาวุธ วัตถุระเบิด รถยนต์และเครื่องจักรที่ใช้ในการทหาร ทอง เครื่องเงิน เงินตรา ยาและยาพิษ

### 1.2.3 รายสินค้าที่ควบคุมการนำเข้า-ส่งออกของประเทศกัมพูชา

1) การนำเข้า กัมพูชามีนโยบายการค้าเสรีไม่มีข้อกีดกันทางการค้า หรือกำหนดโควตาในการนำเข้าสินค้า ผู้ประสงค์ต้องชำระภาษีผู้บริโภครวมตามที่กำหนด

2) การส่งออก สินค้าส่งออกที่ต้องมีเอกสารกำกับคือ

เอกสารหนังสือรับรองของแหล่งกำเนิดสินค้า กรมสิทธิประโยชน์ (GSP Dept.) กระทรวงพาณิชย์กัมพูชา จะออกเอกสารหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าให้กับผู้ส่งออกสินค้าที่ประเทศผู้นำเข้าต้องการเพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีศุลกากรและอื่น ๆ ขณะนี้มีสินค้าที่ต้องออกหนังสือรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าส่งออกไปยังประเทศ เช่น ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ เสื้อผ้าสำเร็จรูปและถุงมือ รองเท้า กุ้งแช่แข็งข้าว เบียร์ และบุหรื

เอกสารหนังสืออนุญาตส่งออก กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ กัมพูชาจะออกใบอนุญาตส่งออกสินค้าที่ควบคุมส่งออก คือ ไม้ และผลิตภัณฑ์จากไม้ และข้าว

## 1.3 มาตรการทางภาษี

### 1.3.1 ภาษีธุรกิจ

1) ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax : VAT) กระทรวงเศรษฐกิจและการคลังกัมพูชา ได้มีประกาศใช้ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax) โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1.1) ภาษีมูลค่าเพิ่ม VAT ของกัมพูชาจะมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2542

1.2) ภาษีมูลค่าเพิ่มของกัมพูชามี 2 อัตรา คือ อัตรามาตรฐานร้อยละ 10 และอัตราศูนย์

1.3) บุคคลผู้ประกอบการที่จะต้องจดทะเบียนชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม ประกอบด้วย

- Sole Proprietor

- Partnership
- Private Company
- Public Company
- Joint Venture
- Pass Trough
- Club or Association

1.4) ให้ผู้มีหน้าที่ชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม ยื่นของจดทะเบียน ณ ที่ทำการกรมสรรพากร

1.5) ผู้ที่จดทะเบียนชำระภาษีมูลค่าเพิ่มไม่ต้องเสียภาษีการค้า (Turnover Tax) และภาษีผู้บริโภค (Consumption Tax)

1.6) ผู้นำเข้าสินค้ารายใดที่ไม่ได้จดทะเบียนเพื่อชำระภาษีมูลค่าเพิ่มตามที่กรมสรรพากรกำหนดจะไม่สามารถนำสินค้าเข้ากัมพูชาได้

2) Corporate Tax หรือ Advance Payment of Profit Tax - เริ่ม 1 มกราคม 2539 คิดในอัตรา 1% ของยอดรายได้รวมของธุรกิจ

3) Patent Tax เป็นภาษีที่คิดจากยอดรายได้รวมทั้งปี

4) Joint Venture

กรณีการ Joint Venture ร่วมกับภาครัฐบาลต้องจ่ายเงินส่วนแบ่งให้กับรัฐบาลตามสัญญาที่ได้รับอนุมัติและตามระยะเวลาที่กำหนด

### 1.3.2 ภาษีเงินได้ (Personal Income Tax)

ภาษีเงินได้นี้ ต้องชำระตามอัตราเพิ่มของเงินได้ประจำปี ดังต่อไปนี้

#### ตารางผนวกที่ 1 อัตราภาษีเงินได้

เงินได้สำหรับการคิดภาษี (เรียล)	อัตราภาษี
ต่ำกว่า 750,000	0%
750,000-1,000,000	5%
1,000,001-10,000,000	10%
10,000,001-20,000,000	15%
เกิน 20,000,000	20%

ทั้งนี้ผู้ชำระภาษีที่มีรายได้ประจำปีจากการค้าขายเกินกว่า 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และรายได้จากการประกอบอาชีพไม่เกิน 50 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และการดำเนินธุรกิจด้านบริการเกินกว่าครึ่งของรายได้ทั้งหมด จะต้องเสียภาษีในระบบความเป็นจริง

#### 1.4 มาตรการที่ไม่ใช่ภาษี

1.4.1 พิธีการศุลกากร ทางการค้ากัมพูชาได้กำหนดระเบียบปฏิบัติในการนำเข้าสินค้า โดยให้มีการตรวจสอบสินค้าก่อนการส่งสินค้าเข้าไปยังกัมพูชาที่เรียกว่า PRE-SHIPMENT INSPECTION (PSI) สำหรับสินค้าที่มีมูลค่ามากกว่า 5,000.00 ดอลลาร์สหรัฐฯ ตามประกาศของกระทรวงเศรษฐกิจและการคลังของกัมพูชา ลงวันที่ 8 กันยายน 2538 โดยให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2538

##### 1.4.2 สินค้าที่ห้ามนำเข้า

- 1211.90.10 Cannabis
- 1211.90.20 Coca plants
- 1301.90.10 Cannabis resin
- 1302.11 Opium
- 1302.39.10 Concentrated poppy straw
- 2921 Amine-function compounds
- 2922 Oxygen-function amino compounds
- 2924 Carboxamide-function compounds : amine-function compounds of carbonic acid
- 2925 Carboxamide-function compounds (including saccharin and its salts) and amine-function compounds
- 2926 Nitrile - function compounds
- 2932 Heterocyclic compounds with oxygen hetero - atoms(s) only
- 2933 Heterocyclic compounds with oxygen hetero - atoms(s) only nucleic acids and their salts
- 2934 Other heterocyclic compounds
- 8702/8703/8704/8705 Vehicles with steering wheels on the right side
- 9706 Antiques of an age exceeding one hundred years Pornographic material, toxic waste, counterfeit goods, Body parts of motor vehicles (front and rear cut)

##### 1.4.3 การจำกัดปริมาณการนำเข้าสินค้า

ในกัมพูชาไม่มีการจำกัดปริมาณการนำเข้าสินค้าแต่อย่างใด

## 1.5. ระเบียบทางการค้า

1.5.1 การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ประเทศกัมพูชาใช้เงินเหรียญสหรัฐฯ หมุนเวียนในตลาดมากกว่าเงินเรียล ซึ่งเป็นเงินพื้นเมือง ดังนั้น การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจึงเป็นไปได้ค่อนข้างจะเสรีอย่างมาก

1.5.2 มาตรฐานสินค้า ยังไม่มีกฎหมายกำหนด

1.5.3 ข้อกำหนดในการปิดตลาดและเครื่องหมายทางการค้า ข้อกำหนดการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า รวมทั้งสิทธิการคุ้มครองผู้ประกอบการต่างชาติ

### เอกสารที่ใช้ประกอบการดำเนินการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า

- 1) กรอกแบบฟอร์มจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า
- 2) หนังสือต้นฉบับ Power of Attorney ของสินค้าที่จดทะเบียน
- 3) ระยะเวลาที่ใช้ในการยื่นเรื่องแต่ละขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนจบมีระยะเวลา 6 เดือน (ตามระเบียบที่กำหนด) แต่เจ้าหน้าที่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญากัมพูชาแจ้งว่า หากมีเอกสารครบและไม่มีปัญหาใด ๆ จะใช้เวลาประมาณ 2 เดือนเท่านั้น

สิทธิการคุ้มครองผู้ประกอบการ หลังจากได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าเรียบร้อยแล้ว เจ้าของเครื่องหมายการค้าทั้งชาวกัมพูชาและชาวต่างชาติจะได้รับการคุ้มครองระยะเวลา 10 ปี และในปีที่ 5 เจ้าของเครื่องหมายการค้าต้องแจ้งกระทรวงพาณิชย์ว่าได้ใช้เครื่องหมายการค้าที่ตนยื่นหรือยัง

การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าและการคุ้มครองเจ้าของเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนถือปฏิบัติ ตามกฎหมายของกัมพูชาที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ คือ

- 1) Declaration No.368 on Procedures of the Division Intellectual Property ลงวันที่ 15 ธันวาคม 1997
- 2) Trade-Related Intellectual Property regime
- 3) Law Concerning marks, Collective Marks, Trade Name and Acts of Unfair Competition (In Draft)

ข้อเสนอแนะการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในกัมพูชา ผู้ประกอบการไทยที่ประสงค์จะมีเครื่องหมายการค้าในกัมพูชาจะต้องยื่นขอจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในกัมพูชา จากการสังเกตการณ์โดยทั่วไป เห็นว่าการละเมิดเครื่องหมายการค้าในกัมพูชามีไม่มากนักเพราะกัมพูชามีความชำนาญในการผลิต หรือการลอกเลียนแบบในระดับต่ำ

### 1.5.4 การเดินทางเข้าประเทศ

ผู้ประสงค์จะเดินทางเข้าประเทศกัมพูชาจะต้องขอวีซ่าจากสถานทูตกัมพูชาในต่างประเทศ หรือจะขอวีซ่าที่ทำอากาศยานเมื่อเดินทางไปถึงก็ได้เช่นเดียวกัน โดยทางกัมพูชาจะออกวีซ่าให้กับผู้เดินทางเข้าประเทศชั่วคราว 2 ชนิด คือ วีซ่าสำหรับนักธุรกิจ และวีซ่าสำหรับนักท่องเที่ยว

ที่มาของข้อมูล :1. โครงการศึกษาอุปสงค์ของตลาดประเทศกัมพูชา ของกรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์ จัดทำโดย บริษัท ซีเอ อินเตอร์เนชันแนล อินฟอรมชัน จำกัด

2. กลุ่มการค้าชายแดน สำนักมาตรการพิเศษทางการค้า กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
3. กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
4. สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงพนมเปญ

## 2. กฎระเบียบทางการค้าของประเทศสังคมนิยมเวียดนาม

### 2.1 มาตรการด้านภาษี

#### 2.1.1 ภาษีนำเข้า

การจัดเก็บยึดตามความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากร และการค้า (General Agreement on Tariffs and Trade GATT) ภายใต้ Article 7 สำหรับสินค้านำเข้าที่มีได้ระบุไว้ใน GATT ให้ใช้ราคาที่นำเข้าจริงในการคำนวณภาษี อัตราภาษีนำเข้าแยกประเภทได้ดังนี้

1) อัตราภาษีนำเข้าทั้งอัตราพิเศษสุด (Special Preferential Rate) อัตราพิเศษ (Preferential Rate) และอัตราปกติ (Normal Rate) มีหลายอัตรา ได้แก่ 0% 1% 3% 5% 10% 15% 20% 30% 40% 50% 60% และสูงสุด 100%

2) อัตราทั่วไป (Ordinary Rates) ใช้กับการนำเข้าจากประเทศที่ใช้หลัก Non-MFN และเท่ากับ 1.5 เท่าของอัตราพิเศษ

3) อัตราพิเศษ (Preferential Rate) ใช้กับการนำเข้าจากประเทศที่มีข้อตกลง MFN กับเวียดนาม

4) อัตราพิเศษสุด (Special Preferential rate) ใช้กับการนำเข้าจากประเทศที่มีข้อตกลงภาษีพิเศษ (Special Preferential Agreement) กับเวียดนาม โดยเฉพาะกลุ่ม ASEAN

นอกจากนี้ อาจมีการเรียกเก็บภาษีเพิ่มเติมตามความจำเป็น (Discretionary Additional Tax) ในกรณีต่อไปนี้

ก. การทุ่มตลาดจากการนำเข้า (Import Dumping)

ข. มีการอุดหนุนการนำเข้าโดยประเทศผู้ส่งออก ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อภาคการผลิตของเวียดนาม

ค. สินค้านำเข้าจากประเทศที่ดำเนินนโยบายด้านภาษีนำเข้าอย่างเข้มงวดกับสินค้าส่งออกของเวียดนาม

#### 2.1.2 ภาษีส่งออก

รัฐบาลเวียดนามเรียกเก็บภาษีส่งออก ได้แก่

- 1) น้ำมันคิบบ และเม็ดมะม่วงหิมพานต์ เรียกเก็บอัตราร้อยละ 4
- 2) อัญมณี เรียกเก็บอัตราร้อยละ 1 ร้อยละ 3 และร้อยละ 5
- 3) ผลิตภัณฑ์กึ่งโลหะ เรียกเก็บอัตราร้อยละ 5
- 4) วัสดุ และเครื่องใช้จากพืช เรียกเก็บอัตราร้อยละ 3 และร้อยละ 10
- 5) สัตว์มีชีวิต เรียกเก็บอัตราร้อยละ 10
- 6) สินค้าแร่ เรียกเก็บอัตราร้อยละ 1 ร้อยละ 2 ร้อยละ 5 ร้อยละ 10 และร้อยละ 20
- 7) ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ เรียกเก็บอัตราร้อยละ 5 ร้อยละ 15 และร้อยละ 20
- 8) Aloe-wood เรียกเก็บอัตราร้อยละ 20
- 9) เศษโลหะเหลือทิ้ง เรียกเก็บอัตราร้อยละ 35 ร้อยละ 40 และร้อยละ 45

## 2.2 มาตรการทางการค้า

### 2.2.1 สินค้าที่ห้ามนำเข้า มี 11 รายการ ได้แก่

1) อาวุธ (รวมทั้งเครื่องกระสุน วัตถุระเบิด และอุปกรณ์เทคนิคด้านทหาร ยกเว้นการนำเข้าดินระเบิดเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมด้านการทหาร ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้พิจารณา)

2) ยาเสพติด

3) สารเคมีที่มีลักษณะเป็นพิษ

4) ประทัดและดอกไม้ไฟชนิดต่าง ๆ (รวมทั้งของเด็กเล่นที่มีผลเสียต่อการเรียนรู้ และไม่ปลอดภัยต่อสาธารณะ)

5) นูห์รี (ยกเว้นในกรณีที่บุคคลนำติดตัวเข้ามาในปริมาณที่รัฐบาลเวียดนามกำหนด)

6) สินค้าอุปโภคบริโภคที่ใช้แล้ว (ยกเว้นรถยนต์นั่งขนาดต่ำกว่า 12 ที่นั่ง รถจักรยานยนต์ และสิ่งของส่วนบุคคลที่ใช้แล้ว และนำเข้ามาในเวียดนาม เนื่องจากการย้ายถิ่นที่อยู่หรือเดินทางตามระเบียบที่รัฐบาลเวียดนามกำหนด)

7) ยานพาหนะที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานด้านขวา (รวมทั้งส่วนประกอบ และชิ้นส่วน)

8) วัสดุ อะไหล่ที่ใช้แล้วของรถยนต์และรถจักรยานยนต์

9) สิ่งพิมพ์หรือวัสดุภัณฑ์ที่ขัดต่อความมั่นคง วัฒนธรรม และระบอบการปกครองของเวียดนาม

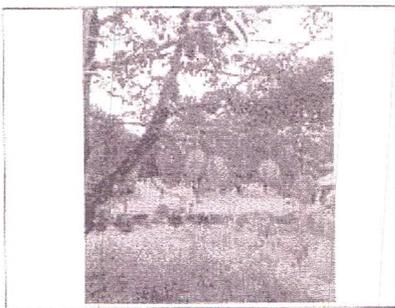
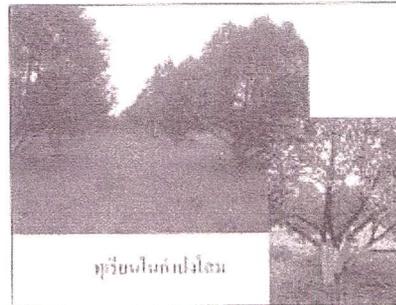
10) ผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนผสมของ Asbestos of Amphibole Group

11) เครื่องมือใช้รหัสลับเฉพาะกิจ

### 2.2.2 สินค้าที่ห้ามส่งออก มี 7 รายการ ได้แก่

- 1) อาวุธ
- 2) วัตถุโบราณ
- 3) ยาเสพติด
- 4) ไม้
- 5) สัตว์ป่า
- 6) สัตว์หรือพืชที่หายาก
- 7) เครื่องมือใช้รหัสนลับเฉพาะกิจ

อย่างไรก็ตาม ในบางกรณีหากจำเป็นต้องมีการนำเข้าหรือส่งออกสินค้าที่อยู่ในข้อกำหนดข้างต้น นายกรัฐมนตรีเวียดนามสามารถพิจารณาอนุมัติการส่งออกหรือนำเข้าสินค้านี้ได้เป็นกรณีไป



ภาพผนวกที่ 2 เอกสารประกอบการบรรยายแก่เกษตรกรของสหกรณ์การเกษตรจันทบุรี

ศักยภาพการผลิต การตลาดและขีดความสามารถในการแข่งขันของผลไม้ไทยในกัมพูชาและเวียดนาม  
Potential of Production, Marketing and Competitiveness of Thai Fruits in Cambodia and Vietnam

ศศิธร บุญเกิด, สุทธิชัย ฤทธิเดช, ศศิธร ฤทธิเดช, อรุณรัตน์ อรุณรัตน์, ปิยะพันธ์ บุญเกิด  
Sasithorn Boonkiet, A., Suphachai, S., Suwanna, P. and Preechanon, P.

Abstract

Due to the upcoming establishment of the Asian Economic Community, Thai tropical fruits have been in the center of research streams. This research aims to study the supply chain, production potential, competitiveness, opportunities, and threats of banana, mangoes and longan in Thailand, Cambodia and Vietnam. The data were collected from growers, collectors, exporters, consumers and related organizations from the three countries. The result shows that Thailand currently has competitiveness advantages over others in terms of production and logistics. However, Thailand and mangoes and longan's short-term competitiveness due to the fact that Vietnam and Cambodia will soon be capable of commercial production and other lands, the two countries already produce longan for domestic consumers. As a result, competition between Thailand and these three in the short and long terms. Specifically, Vietnam has rising potential competitiveness in the long term, which strongly supports fruit production such as zoning and GAP. The impact of AEC on Thailand's fruit export has been given recommendations for Thai farmers and government policy are suggested.

Keywords: fruit export, competitiveness, Cambodia, Vietnam

บทคัดย่อ

เนื่องจากจะก่อตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลไม้ไทย ในประเทศกัมพูชา เวียดนาม และไทยเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจจากนักวิจัยในวงกว้าง ผลการวิจัยพบว่าประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิตผลไม้ส่งออกได้มากกว่ากัมพูชาและเวียดนาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการผลิตผลไม้สด ซึ่งได้แก่ กล้วย ทุเรียน มังคุด และเงาะ นอกจากนี้ประเทศไทยยังมีข้อได้เปรียบในด้านการผลิตและส่งออกผลไม้สดในเชิงปริมาณและคุณภาพมากกว่ากัมพูชาและเวียดนาม อย่างไรก็ตาม กัมพูชาและเวียดนามมีศักยภาพในการผลิตผลไม้สดในเชิงปริมาณและคุณภาพได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการผลิตผลไม้สดในเชิงปริมาณและคุณภาพ ซึ่งประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในด้านการผลิตและส่งออกผลไม้สดในเชิงปริมาณและคุณภาพมากกว่ากัมพูชาและเวียดนาม อย่างไรก็ตาม กัมพูชาและเวียดนามมีข้อได้เปรียบในด้านการผลิตและส่งออกผลไม้สดในเชิงปริมาณและคุณภาพได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการผลิตและส่งออกผลไม้สดในเชิงปริมาณและคุณภาพมากกว่ากัมพูชาและเวียดนาม อย่างไรก็ตาม กัมพูชาและเวียดนามมีข้อได้เปรียบในด้านการผลิตและส่งออกผลไม้สดในเชิงปริมาณและคุณภาพมากกว่ากัมพูชาและเวียดนาม อย่างไรก็ตาม กัมพูชาและเวียดนามมีข้อได้เปรียบในด้านการผลิตและส่งออกผลไม้สดในเชิงปริมาณและคุณภาพมากกว่ากัมพูชาและเวียดนาม

ศศิธร บุญเกิด, สุทธิชัย ฤทธิเดช, ศศิธร ฤทธิเดช, อรุณรัตน์ อรุณรัตน์, ปิยะพันธ์ บุญเกิด  
Sasithorn Boonkiet, A., Suphachai, S., Suwanna, P. and Preechanon, P.  
ศศิธร บุญเกิด, สุทธิชัย ฤทธิเดช, ศศิธร ฤทธิเดช, อรุณรัตน์ อรุณรัตน์, ปิยะพันธ์ บุญเกิด  
Sasithorn Boonkiet, A., Suphachai, S., Suwanna, P. and Preechanon, P.  
ศศิธร บุญเกิด, สุทธิชัย ฤทธิเดช, ศศิธร ฤทธิเดช, อรุณรัตน์ อรุณรัตน์, ปิยะพันธ์ บุญเกิด  
Sasithorn Boonkiet, A., Suphachai, S., Suwanna, P. and Preechanon, P.

ภาพผนวกที่ 3 บทคัดย่อประกอบการนำเสนอผลงานวิจัยภาคบรรยายเรื่อง ศักยภาพการผลิต การตลาดและขีดความสามารถในการแข่งขันของผลไม้ไทยในกัมพูชาและเวียดนาม ในการประชุมสัมมนาวิชาการพืชสวนแห่งชาติ ครั้งที่ 12

ไม้ผล

เรื่อง ศุภผล ฉมาและ อภวิศา สุเมธวิทิต,  
ภัทราพร ทองนิม และพัชรี ภิรมย์โมทย์  
ข้อมูล คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี  
มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตจันทบุรี

# ตะลุมถิ่นกัมพูชา แหล่งผลิตไม้ผลที่สำคัญในอนาคต



▲ ภาพโฆษณาผลไม้สดคุณภาพ



▲ ทุเรียนพันธุ์สุ่มน้ำน้อย พันธุ์กรรมาดอมก๊น  
ผลสุกตามพันธุ์ที่โรงเรือนผลิตไม้ผล คูได้ขาดไม้ค้ำยัน

สืบเนื่องมาจากผู้เขียนเคยทำวิจัยได้ไปดูตลาดค้าปลีกของกัมพูชาซึ่งมีคนไทยไปค้าขายอยู่หลายรายได้ดูตลาดค้าปลีก “ไฮเกสและซูเปอร์มาร์เกตเมืองเสียมราฐในกัมพูชา” ได้มีโอกาสได้เจอ “สี่แม่สาวกัมพูชา” มารดาคณะเกษตรกรรมสามารถไทย เจ้าของร้านขายผลไม้ไทยในกัมพูชา และ “เทียน เม” เจ้าของศูนย์การค้าค้าปลีกที่จังหวัดจันทบุรีเพื่อดูว่าผลิตภัณฑ์ไม้ผลไทยที่ไปค้าขายที่กัมพูชาแล้วได้กำไรหรือขาดทุน เพราะคนไทยไปค้าขายที่กัมพูชาแล้วได้กำไรหรือขาดทุน

116 | วารสารเกษตร ปี 2556

ภาพผนวกที่ 4 บทความเผยแพร่ในนิตยสารเกษตรการเกษตร (กุมภาพันธ์ 2556) เรื่อง ตะลุมถิ่นกัมพูชา แหล่งผลิตไม้ผลที่สำคัญในอนาคต

ตารางเปรียบเทียบ

รายละเอียดวัตถุประสงค์ กิจกรรมและผลการดำเนินการ

วัตถุประสงค์	กิจกรรมที่วางแผน	กิจกรรมที่ดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
1. เพื่อศึกษาโซ่อุปทาน ศักยภาพการผลิตของผลไม้ระหว่างไทยกับกัมพูชาและเวียดนาม	1.1 รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งต่างๆ	-เก็บข้อมูลจากแหล่งต่างๆ พบปะเกษตรกร ผู้ประกอบการ ผู้ส่งออก และทบทวนรายงานที่มีการวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลการผลิต โซ่อุปทานของทุเรียน มังคุดและลองกอง เพื่อการวิเคราะห์ศักยภาพการผลิตของผลไม้ระหว่างไทยกับกัมพูชาและเวียดนาม	-ศักยภาพการผลิตของผลไม้ระหว่างไทยกับกัมพูชาและเวียดนาม -โซ่อุปทานของทุเรียน มังคุดและลองกอง
	1.2 ติดต่อ สอบถาม จัดประชุมกลุ่มย่อย เก็บ และรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกร ผู้ประกอบการ ผู้ส่งออก ตลาด ปลายทาง รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลโซ่อุปทาน		
2. เพื่อศึกษาสภาพการแข่งขัน โอกาสและอุปสรรคการนำเข้า/ส่งออกผลไม้ระหว่างไทยกับกัมพูชาและเวียดนาม	2.1 ติดต่อ สอบถาม เก็บและรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกร ผู้ประกอบการผู้ส่งออก ตลาด ปลายทาง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและต่างประเทศ	-รวบรวม ค้นหาข้อมูลนำเข้า/ส่งออกผลไม้ระหว่างไทยกับกัมพูชาและเวียดนาม -เก็บข้อมูลจากแหล่งต่างๆ พบปะเกษตรกร ผู้ประกอบการ ผู้ส่งออก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย กัมพูชาและเวียดนาม	-ทราบข้อมูลนำเข้า/ส่งออก สภาพการค้า อุปสรรคของค้าขายผลไม้ไทยไปยังกัมพูชาและเวียดนาม
	2.2 ติดต่อ สอบถาม เก็บและรวบรวมข้อมูลของผู้บริโภคในต่างประเทศ		
	2.3 รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis, Diamond model, และกลยุทธ์การปรับตัวเพื่อการแข่งขัน		

<p>3. เพื่อศึกษาและคาดการณ์ผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบจากการเปิดการค้าเสรีในประชาคมอาเซียนต่อเกษตรกรและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>3.1 ติดต่อ สอบถาม จัดประชุมกลุ่มย่อย เก็บและรวบรวม ข้อมูลจากเกษตรกร ผู้ประกอบการผู้ส่งออก ตลาด ปลายทาง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>-รวบรวม ค้นหา นโยบายของประเทศ กัมพูชาและเวียดนาม -เก็บข้อมูลจากแหล่งต่างๆ พบปะเกษตรกร ผู้ประกอบการ ผู้ส่งออก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย กัมพูชาและเวียดนามเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์และคาดการณ์ผลกระทบทั้งทางบวก/ลบจาก AEC ต่อเกษตรกรและผู้ประกอบการ</p>	<p>ข้อคาดการณ์ผลกระทบทั้งทางบวก/ลบจาก AEC ต่อเกษตรกรและผู้ประกอบการ</p>
<p>4. เพื่อให้คำแนะนำแนวทางการปรับตัวและรูปแบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพของผลไม้สำหรับเกษตรกรและผู้ประกอบการไทย</p>	<p>4.1 ติดต่อ สอบถาม จัดประชุมกลุ่มย่อย เก็บและรวบรวม ข้อมูลจากเกษตรกร ผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <p>4.2 รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งภายในและต่างประเทศ</p> <p>4.3 สรุปข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิเคราะห์</p>	<p>ได้คำแนะนำ แนวทางการปรับตัวและรูปแบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพของผลไม้สำหรับเกษตรกรและผู้ประกอบการไทยเพื่อปรับตัวให้ทันในปี 2558</p>	<p>-ข้อเสนอแนะแก่เกษตรกร ผู้ประกอบการไทยและภาครัฐ -รูปแบบการผลิต เนื่องจากผลการศึกษาพบว่าการผลิตผลไม้ทั้ง 3 ชนิด เหนือกว่าประเทศกัมพูชาและเวียดนาม จึงได้นำเสนอเพียงข้อเสนอแนะเช่นเกษตรกรต้องหันมาให้ความสำคัญและยอมรับ GAP</p>
<p>5. เพื่อจัดทำรายงาน</p>	<p>5.1 สรุปผลการดำเนินการ จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ และเผยแพร่ข้อมูล</p>	<p>รายงานฉบับสมบูรณ์ และนำเสนอผลงานในงานประชุมระดับชาติ</p>	<p>รายงานฉบับสมบูรณ์ บทความ และบทความวิจัยที่เผยแพร่ในงานประชุมสัมมนาวิชาการ</p>